

OpenBIM kompatybilny z prawem

DOI: 10.15199/33.2018.03.34

Jesteśmy w przededniu powołania polskiego oddziału buildingSMART, który powinien podejmować działania mające na celu odpowiednie ukształtowanie polskiego prawa i związanej z nim praktyki rynkowej przede wszystkim na rynku zamówień publicznych. W jakim kierunku powinny one iść? Czego można się spodziewać po buildingSMART Polska?

Oddział ten nie będzie działał w próżni. Jeśli mówimy o dążeniu do ukształtowania prawa i związanej z nim praktyki rynkowej, **dwa czynniki wyznaczają kierunek działania polskiego oddziału buildingSMART:**

- kształt polskiego i europejskiego prawa, ze szczególnym uwzględnieniem prawa zamówień publicznych;
- cele buildingSMART International i kierunki działania tej międzynarodowej organizacji.

Cele statutowe buildingSMART International

BuildingSMART International jest jednostką organizacyjną prawa brytyjskiego (pełna nazwa – buildingSMART International Limited). Jego funkcjonowanie i podstawowe cele definiuje statut przyjęty 23 czerwca 2004 r. i publicznie dostępny na stronach buildingSMART International (<https://www.buildingsmart.org/members/become-a-member/policies-agreements/>). Zgodnie ze statutem podstawowym celem działalności buildingSMART International jest **wspieranie środowiska zrównoważonego budownictwa przez rozwijanie inteligentniejszych systemów wymiany informacji i komunikacji**. Organizacja ta dba o rozwój i zarządzanie otwartymi międzynarodowymi standardami dotyczącymi BIM oraz wspieranie interoperacyjności rozwiązań stosowanych na rynku budowlanym.

openBIM

Statut jest podstawowym dokumentem określającym cele i kierunki działania buildingSMART International, ale nie jedynym zawierającym zasady istotne z punktu widzenia funkcjonowania tej organizacji. W przypadku polskiego oddziału kluczowe będzie przestrzeganie zawartego z nią porozumienia, którego wzór jest publicznie dostępny na stronach internetowych buildingSMART International. Nawiązuje on wprost do idei *openBIM*, która jest kluczowa dla tej organizacji. Zastosowanie się do niej jest niezbędnym warunkiem współpracy z buildingSMART International i przystąpienia do tej organizacji w charakterze oddziału. W praktyce to idea *openBIM* będzie określać sposób i kierunki działania buildingSMART Polska, także w sferze prawnej.

BuildingSMART International definiuje *openBIM* jako *uniwersalne podejście do opartego o współpracę (collaborative) projektowania, realizacji i zarządzania obiektami budowlanymi na bazie otwartych standardów i procesów przepływu pracy (workflows)* (<https://www.buildingsmart.org/standards/technical-vision>). Podejście to zakłada wspieranie transparentnych i otwartych procesów przepływu pracy (*workflows*), dostępnych dla wszystkich uczestników procesu budowlanego – niezależnie od tego, jakie wykorzystują oni oprogramowanie. *OpenBIM* pozwala na opracowanie wspólnego języka pozwalającego budownictwu i władzom państwowym na zamawianie projektów wg transparentnych zasad, a następnie ewaluację sposobu ich realizacji przez wykonawców w sposób porównywalny dla każdego wykonawcy.

Prawo zamówień publicznych

Wszystko to, co związane jest z *openBIM*, wpisuje się w wymagania, jakie przed zamawiającym publicznym stawia europejskie i polskie prawo. Przede wszystkim dotyczy to prawa zamówień publicznych, które reguluje proces udzielania zamówień na podstawie otwartych standardów, transparentności i zapewnienia uczciwej konkurencji. Właściwie można pokusić się o stwierdzenie, że europejskie i polskie prawo zamówień publicznych wymaga realizacji idei *openBIM*. Na poziomie europejskim kwestie sposobu udzielania zamówień publicznych regulują dwie dyrektywy:

- **2014/24/UE** z 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. U. UE. L z 2014 r., nr 94, s. 65, ze zm.; dalej Dyrektywa Klasyczna);
- **2014/25/UE** z 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. UE. L z 2014 r., nr 94, s. 243, ze zm.).

Racjonalne jest czynienie tego w nawiązaniu do regulacji polskich, czyli ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tj. Dz.U. z 2017 r., poz. 1579, ze zm.; dalej: Ustawa Pzp), która implementuje rozwiązania przyjęte przede wszystkim w Dyrektywie Klasycznej i pozostaje z nimi co do zasady zgodna.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 Ustawy Pzp *zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości*. Przepis ten normuje podstawowe w przypadku prawa zamówień publicznych zasady:

- zachowania uczciwej konkurencji;
- równego traktowania wykonawców;
- proporcjonalności;
- przejrzystości.

¹⁾ Partner w SMW Legal Stolarski, Majewski i Współpracownicy Kancelaria Radców Prawnych sp.p., działa aktywnie na rzecz utworzenia buildingSMART Polska; kamil.stolarski@smw.legal